Nyolczadik évfolyam. 298-ik szám. Kolozsvártt, 1878. vasárnap deczember 29.

A „KELET“ előfizetési dija:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre . . . . . 16 frt.
Félévre . . . . . 8 „
Negyedévre . . . . . 4 „
Egy hóra helyben . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet“ mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési dijak
Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknél külön kedvezményt is nyujt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Volgler (Wallfisch gasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapesten. Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest Szervitatér 5. sz.

Nyilttéri czikkek
gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:
Főtér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESEBB CZIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ERDÉLYI MÚZEUMEGYLET KÖNYVTÁRA

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS a „KELET“ 1879. évi kilenczedik évfolyamára.

Midőn a „Kelet“ kilenczedik évfolyamára lapunk tisztelt olvasóinak eddig tanusitott pártfogását kérjük, felmentve érezzük magunkat új programm adása alól; ugy véljük, elég e tekintetben nyolczéves multunkra s naponként hangoztatott elveinkre hivatkoznunk.

A lap tartalmasságáról nagy számu bel- és külföldi, most még új kitünő erőkkel szaporodó munkatársaink kezeskednek s hisszük, hogy az új évfolyam alatt a „Kelet“-ben nemcsak külsőjére legnagyobb, de egyszersmind a legtartalmasabb komoly és nemes irányu vidéki lapot veendik olvasóink.

A „Kelet“ előfizetési ára:

Egész évre 16 frt. | Negyedévre 4 frt.
Félévre . . 8 frt. | Egy hóra 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Az előfizetési pénzek legczélszerübben postautalványnyal a kiadóhivatalba Stein J. könyvkereskedésébe küldendők.

Kolozsvár, 1878. decz. 28.

(?) Az akna, melyet az orosz alattomosság, hogy Európában szabad kezet biztosithasson magának, Ázsiában jó idején készitett, nem csak hogy a tervezett időhöz képest jóval későbben fogott tüzet, az angol bölcs mérsékelete folytán, hanem, mint látszik, nem is a kivánt irányban tette meg hatását, sőt, ma már el lehet mondani, hogy épen visszafelé sült el s annak, ki a kanóczot tartotta, legalább is haját, szemöldökét leperzselte.

A calculus, tagadhatatlan, elég jó volt — látszatra, csakhogy, mint a német mondja, gazda nélkül is lehet számitást csinálni s az angol most nem csak olyan gazdának bizonyitá magát, a ki a gonosz czélzatok meghiusitására elég erélylyel rendelkezik, hanem olyannak is, a ki a kellő időt is ki tudja számitani s be is tudja várni, a melyben a döntő csapást mérni lehet és kell. A kabuli orosz követség visszavonulása s a vele menekülő emir, ki saját nevéből gúnyt üz (Sir Ali = bátor oroszlán) eléggé bizonyitják, hogy e csapás jól is volt mérve s jól is talált.

Az orosz kétszinüsködés pedig mind mosakodhatik, mintha neki semmi része sem volna a dologban; a Themse partjain rég megtanulták, hogy mit lehet a muszka diplomaták, sőt császárok szavára adni s a mily bölcs előrelátást tanusitottak a keleti kérdés eddigi phasisaiban, bizonynyal ép oly résen lesznek a jövőben is.

De minél nagyobb a dicséret, a mely Európaszerte az angol kormány magatartását éri, annál hangosabb a hibáztatás, a mely ellenzéki részről a mi külpolitikánkra szóratik — hogy miért vagyunk mi tétlenek, mikor Anglia cselekszik, miért játszunk mi az orosz kezére, mikor természetes szövetségesünk, az angol, farkas szemet néz vele.

Nem tudjuk ugyan egész tisztán, ha e mi állitólagos tétlenségünkben az-e a fő-vád, hogy miért nem küzdenek harczosaink szintén Afghanisztán hegyszorosaiban, vagy pedig az, hogy miért nem verjük ki a bulgáriai megszálló sereget a Balkánról azonnal, — de azt tudjuk, hogy a legbölcsebb politikusnak azt tartjuk, a ki az adott viszonyokkal számol s valamennyi tényezőt egyaránt latra vet. Kár tehát abból vádat faragni külügyi kormányunk ellen, hogy tudta és számitásba vette az angol ellensulyozó hatalmat s indirect módon ez ellensulyozó hatalmat is fölhasználta a maga előnyére csak ugy, mint tudta és számitásba vette a mérleg másik serpenyőjében levő nehézeket: Európa többségének inertiáját s monarchiánk nem német és nem magyar népességének tendentiáit és rokonszenveit, melyek az államnak csak oly latra vetendő tényezői, mint Schönerer, avagy azok, a kiknek kedvencz nótájuk igy hangzik: „Abdul Kerim azt izente —“. . . Ily viszonyok közt mi szivesen elengedjük külügyeink vezetőinek azt a dicsőséget, melyet egy nagy háboruban szereztünk — volna, valamint el azt a százezer halottat és egy milliárd adósságot, melylyel ma gazdagabbak lennénk, ha a sangvinicusok tanácsaira Andrássy gróf hallgat vala.

Az tehát, nem bántja a mi szivünket, hogy Beaconsfield, mint mondatik, minden babért elszedett Andrássy elől, valamint valódi háztartásunkban sem azt az elvet követjük, hogy az ezer forintnyi jövedelmi embernek épen olyan házat kell vinnie, mint a legelső virilistának, — s egész resignatióval bele fogunk nyugodni abba is, ha tavaszra beteljesülnek a berlini szerződés pontozatai, az idegrázó hirek kovácsainak nagy szomorusságára, de a népek, családok és a humanismus annál nagyobb örömére.

És, talán, belenyughatik a mi ellenzékünk is abba a tényleges állapotba, hogy Törökországgal a conventio nem az ő kényszeritő feltétele képen, hanem külügyérünk eljárása folytán köttetik meg. Amugy — igaz — utasitva lett volna Andrássy gróf, hogy minden áron szerződjék s a török az árt bizonynyal nem a monarchia, hanem saját szempontjából szabta volna meg; mig most külügyérünk keze meg nem levén kötve, irányadók rája nézve, csak is a mi érdekeink valának.

S nem látszik alaptalannak a föltevés, hogy ugyane módon valamennyi határozmánya le fog bonyolódni a berlini szerződésnek, annak a szerződésnek, a melyre, épen a conventionalis politika eredményeképen, egyhangulag mondá ki Anglia, Francziaország, Ausztria-Magyarország, hogy meg **kell** valósulnia.

És akkor, talán, az ellenzék is el fogja fogadni a bevégzett tényeket, melyekért ma annyi vád röpked a levegőben, de a melyeket aligha egész Európa ellenzéke is el birna fujni, pehelyként.

— Gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter — mint a „Pester Correspondenz“ jelenti — január 5-én Bécsbe utazik, hogy a Rothschild csoporttal a tárgyalásokat egy pénzügymüvelet iránt ujból felvegye.

— A szabadelvüpártnak Tisza Kálmán miniszterelnöknél való ujévi tisztelgése alkalmával — mint a „Pester Corr.“ jelenti — Csáky László gróf képviselő fog a párt nevében beszédet tartani.

— A Pressének Pestről azt távirják, hogy még e hét folyamán ki fog bocsáttatni a monarchia két pénzügyminisztere közt megállapitott s az aranyvámok fizetésénél az ezüst, valamint a különféle bel- és külföldi aranypénzek felszámitására vonatkozó rendelet. Ennek egyik lényegesebb pontja azt tartalmazza, hogy az ezüst- és aranyjáradékok szelvényei a vámfizetéseknél nem alkalmazhatók.

— Az osztrák-magyar kormány azon tudakozódására, hogy hajlandó-e a franczia kormány 1879. január 1-től kezdve legfőbb kedvezményt biztositó szerződést kötni, a franczia kereskedelmi miniszter azt válaszolta, hogy mivel a törvényhozó testület jelenleg nem ülésez, és mivel ő e tárgyra nézve semminemü felhatalmazással nem rendelkezik, e kérdésre nézve csak a parliamentnek jan. 15-én bekövetkező összeülése után fog végleges választ adhatni. Ennélfogva 1879. jan. 1-től kezdve Ausztria-Magyarországgal szemben az általános franczia vámtarifa fog életbelépni, de ez által kereskedelmi érdekeink teljességgel nincsenek veszélyeztetve, minthogy a bor kivételével a nyersterméknek — melyeknek kivitele minket főképen érdekel — Francziaorsságban semmiféle vagy csak igen csekély vámnak vannak alávetve. Biztos kilátás van, hogy a jövő év elején mégis sikerülni fog Francziaországgal legtöbb kedvezményt biztositó szerződést kötni.

— A ma összeülő horvát tartománygyülés csak a Magyarországgal fennálló pénzügyi kiegyezés egy évre való meghosszabbitását, valamint a háromhavi indemnitás megadására vonatkozó előterjesztést fogja tárgyalni.

Külföld.

Bécsből jelenti a „Kölnische Zeitung“: Az értesült körök általában kedvezőnek tartják a keleti ügyek állapotát és remélik, hogy Rumélia és Bulgária ügyében létrejön az európai egyezség. Azt hiszik, hogy Oroszország májusban önként kiüriti a megszállott területet. De azért Oroszország magatartásánál fogva és a vegyes megszállás kérdése miatt, még nem tisztult ki egészen a politikai láthatár. Ausztria-Magyarország és Törökország viszonyát javultnak tekintik; ámbár itt sem ismeretlen, hogy Karatheodori pasa ezelőtt nem mutatott hajlandóságot Ausztria-Magyarország iránt, de azért elismeréssel adóznak mint miniszter iránt. A szultánnak Novibazárra vonatkozó irádéja hivatalosan még nincs megezősitve, de abban nem kételkednek, hogy létezik.

Párából jelenti a Daily Telegraph: A porta egyelőre csak szóbeli nyilatkozatot fog adni Zichy grófnak, a melyben kijelenti, hogy bizonyos föltételek alatt már most beleegyezik a novibazári kerület megszállásába, és készségét nyilvánitja a tárgyalások megkezdésére a formalis conventio megkötése czéljából.

Az erre vonatkozó iráde már nem késhetik sokáig. A görög kérdés elintézésében nagy akadályokat kell leküzdeni. Görögország ugyanis a berlini szerződésben mogállapitott határokat kivánja az alkudozások alapjául tekinteni. Törökország ellenben tekintettel a geografiai helyzetre és a muzulmán lakosságra, valószinüleg más compensátiót akar fölajánlani.

A porta táviratilag megbizta külföldi képviselőit, hogy kérjék ki a hatalmak beleegyezését Rusztem pasának, a libánoni kormányzónak, Kelet-Rumélia kormányzójává való kineveztetésébe.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a Keleti-Rumélia határát rendező bizottság a zordon időjárás miatt egyelőre megszüntette munkálkodását, de ha az időjárás megengedi, folytatni fogja.

Said pasa, mint a „Pol. Corr.“ mondja, nagyon a mellett látszik lenni, hogr az Eufrates-völgyi vasut épitési engedélye bizonyos Camarra bankárnak adassék meg, ki mögött egy nagy orosz társaság áll. Camarra azon ajánlattal is támogatja engedély-kérvényét, hogy igéri, miszerint a portának egy százmillió francos kölcsönt viszonylag kevéssé sulyos feltételek mellett beszerez. Azon protectiót azonban, a melyben Szaid pasa e tervezetet részesiti, több helyt nem veszik komolynak és azt tartják róla, hogy csupán Anglia irányában alkalmazott pressio akar lenni.

Bosnyákország a szerb skupstina előtt.

Risztics és Bosnyákország czim alatt, decz. 20-ról következő, Belgrádból keltezett közleményt hozza a „P. Corr.“: A szerb skupstina Nisben lefolyt üléséről, Bosnyákországhoz és Herczegovinához való vonatkozásánál fogva, nem rég volt e helyen szó. Itt közöljük még a beszéd kivonatát, melyet Ristics ez alkalommal tartott. Nehány bevezető szó után azt mondta Risztics, hogy az oly kérdések, mint a bosnyák kérdés, kettős szempontból tekinthetők, a nemzeti óhajok és hagyományok s a tényleges viszonyok szempontjából. Az első tekintetben nemzeti óhajokról csak addig lehet szó, mig a helyzet befejezettnek nem jelentetik ki. Ha ez megtörtént, ha nagy nemzeti kérdésekben kiléptek az óhajok és hogyományok sphärájából s a tettek terén eredmény jött létre, főleg

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

A toilette és illatszerek használata a különböző népeknél.

Cs. Rákositól.

(Folytatás.)

Ha mai nap a nők toiletteje a napnak nagy részét veszi igénybe, és ha e miatt sok férj zugolódik, vigasztalást kereshet abban, hogy ez máskor sem volt jobb, sőt talán még rosszabb. A római nő toilette-je még több időt vett igénybe, s a rabszolganőknek a legnagyobb ügyességet kellett kifejteniök, mivel a legkisebb hiba kegyetlenül büntettetett. A szobaleányon kivül még 3 nőre volt szükség. A ciniflonesek füsülték és fürtökbe szedték a hajat; a psecadesek feladata volt, azt megkenni és parfümirozni, végre következett az ornatrix-fodrász-nő, ki az egész diszitésnek állást adott.

Mint mindenben, ugy az illatszerek használatában is nagy szerepet játszott a divat. Minden uj találmány tárt karokkal fogadtatott. A legdrágább parfüm azonban mindig a susai maradt, melyet a fehér liliom virágából sajtoltak.

E nedvvel a gazdagok eszterhájukat is szokták volt megöntöztetni.

E pazarlást a lakomák alatt annyira vitték a rómaiak, hogy Martiális e miatt gazdájára Catullusra neheztel és a gazdának, ki ebédjét e szavakkal dicséri: „Bár minden vendégének 10 orra volna,“ következő szókkal válaszol:

„Nagyon tartok tőle, miszerint a szaglásnak ily rendkivüli megtiszteltetése következtében aligha marad valami az izlésnek, a gustusnak.“ Hasonló módon gunyolódik Juvenalis és Plinius is; utóbbi emliti, hogy a nők rózsaolajból, borsó liszt és mézből kenőcsöt készitenek, mely kenőcscsel arczukat mintegy álarczczal bevonják és ezt, az egész éjen át, sőt nappal is azon hagyják, ugy hogy a római férj nejének arczát csakis az utczán láthatja.

Hogy a gőgös Popea császárné naponta szamártejben fürdött, ismeretes. Midőn kicsapongó élete miatt számüzték, akkor is csak azt kivánta, engednék meg neki, hogy ötven szamarát magával vihesse, mit a tanács a hiu nőnek meg is engedett.

A metamorphosisok irója Ovidius a szépitő szerekről is irt, e munkából azonban — fájdalom — csak töredékek maradtak reánk. A keletiek izlése az illatszerekre vonatkozólag a legujabb időkig változatlan maradt, főleg a háremekben lakó nők azok, kik elavult szokásaikból kibontakozni még ma sem tudnak.

Az ind költészet legjobban érti a népek költészetei között az illatokkal való összehasonlitást; kisebb, mint nagyobb költeményei telvék ily allegoricus hasonlatokkal. Igy találjuk egy helyen a szép leányka haját a jácintussal, ibolyával és nárdusfenyérrel összehasonlitva. Az ind vőlegény ma is pazarul állitja ki toilette szekrényét, melyet arájának szánt. E szelencze többek közt egy zacskót tartalmaz, tele mósuszszal, egy kis üvegkancsót rózsaolajjal, egy mást rózsavizzel, hogy az vele a belépő vendégeket megöntözze. Egy harmadik szelenczében különféle illatos kenőcök vannak a szemöldök és ajkok bekenésére. Végül következnek a különböző elefáncsont fésük és tükrök.

A zsidó Kahul megfelel ez ind Saorna kenőcsnek. E kenőcs eredetileg a sinai hegy földjéből készült, és legelőször Mózes használta, ki azzal, midőn az Isten látására ájulásba esett, és magához tért, az Ur parancsára szemeit bekente vala.

Az ind menyegzőknél rendesen szantalfa lisztet szokás egyéb fűszerekkel együtt égetni. A bramáhnok sáfránt hintenek a füstölőkbe; a házaspár fejére pedig rizsport. Gyűrű helyett az ara vőlegényétől egy kis aranyképet kap, melyet talunak nevezenek, s melyet az élet hosszíglan nyakában viselni tartozik.

A chinaiak nagy bölcsüktől, Confutsé-től, következő közmondást tartottak fen: „A tömjén elűzi a kellemetlen szagot, a gyertyák pedig megvilágitják az ember szivét.“ E tanulságot annyira szivükre veszik, hogy parfümirozott gyertyák készitésével egyedül Canton tartományban éven át 1000 gyárnál is több keresi kenyerét.

A honi mosuszon kivül szokásban van náluk még az astafoetida, patchouli és az illatos czédrus gyümölcsének egy neme. Az emlitett toilettszerekkel Chinában is ép ugy, mint a már emlitett országokban gazdag, mint szegény egyaránt él.

De elhagyván egy kis időre a művelt népeket, tekintsünk körül a kevésbé műveltek vagy vadak között, és lássuk, hogy áll e tekintetben a dolog ezeknél. Ha utóbbiaknál a test kezelését, valamint a piperézés módját vizsgáljuk — első tekintetben is azt találjuk, hogy nézetünk e tekintetben az emlitett népek nézetétől elüt, de közelebbről tekintve a dolgot, látni fogjuk, hogy ezen abnormitás, szokásainktól, divatunktól koránt sem üt el annyira, a mint ezt hinnők. Igy találjuk Fernandó Pó-ban az illatos növények és szerek hasonló használati módját, miként ezt más népeknél is láttuk, hol a menyegző előtt, ugy a vőlegény, mint az ara, előbb illatos kenőcsökkel megkenetnek, utóbbinak fehér pomádéval egész testét bevonják, mely addig marad rajta, mig elszáradva, magától le nem hull. Afrika belsejében a testbekenésre hasonló pomádét, helyesebben vajat használnak, melyet structollal szoktak a testre kenni. Núbiában az olaj és más illatos kenőcsök használata pótolja a fürdést. Sudánban a dolog ennél is egyszerübb; ott a fürdeni óhajtó egy illatos szerekkel telt edény fölébe ül és igy használja a fölszálló áromaticus párákat. A test ékitésének egy különös nemét ismerik a vad népek, a tätovirozást. Az igen gyakran kinos műtétet a ravasz operateur mulattató dalokkal iparkodik kevésbbé fájdalmassá tenni. Ezen diszitésnek foka mint minden más diszités s jobb, vagy silányabb fizetéstől függ, miként ez egy ilyen dalnok szavaiból kitünik: „Ki jól fizet, azzal uriasan bánok el, ki rosszul, az meg kutya-módulag jár.“

E kitérés után ismét visszatérhetünk a műveltebb népekhez és ezek őseihez. A germán népek az illatszerek használatát ép ugy nem ismerték, mint az áldozatoknál való füstölgést. Britanniának meghóditásával a rómaiak által került a cultura hozzájuk, de miként ezt ásatások bizonyitják, vele együtt a luxus is. E kortól kezdve, egészen a keresztes hadjáratokig az illatszerek használatára csak is az udvarokon és egyházakban akadunk. Midőn Francziaország első keresztény királya Klodvig Rheimsban 496-ban megkeresztelteteett, illatos gyertyákat és myrrhával vegyitett tömjént gyujtottak. Utóbbit az angolszászok is ismerték már Nagy Húgóról, Capet atyjáról tudjuk, hogy az emlitett szerekből különböző párfümek kiséretében, Asteltaus királynak küldött ajándékul Angliába, midőn ennek nővérét nőül kérte vala. N. Károly életirója emliti, hogy a császár székvárosában, Aachenben, az illatszerekből egész raktárt tartatott magának. Raktárát, valahányszor az kiürült, mindannyiszor uj meg uj küldeményekkel töltötte meg barátja Harun al Raschid.

A középkorban szokás volt a ház padozatát illatos náddal behinteni, erre vonatkozólag fennmaradt a Tower épitőjéről egy szép anecdota. Hódító Vilmos, az első normán király születése után megérintette — miként ez szokás volt — kezecskéivel a földet, mely alkalommal egy nádszálat oly erősen ragadott meg, hogy azt kezéből kivenni alig lehetett. Ezt a körülállók kedvező jelnek tekintették, s a csecsemőnek egy királyságot jósoltak.

A keresztes hadjáratok után kezdettek az illatszerek, melyeket a lovagok nejeiknek hoztak, általános divatba jönni; mindenekelőtt a rózsaviz, melyet ebéd után a vendégeknek kézmosásra volt szokás nyujtani. E szokás nagyon is korszerü volt, főleg ha tekintetbe vesszük, hogy villák használata még Olaszorágban is csak a XV. század közepén vált általánossá.

Francziaországban a toilette szerek használatát már azon időben ismerték, midőn ezeket adófejében a rómaiak a galloknak fizetni kötelesek valának.

Maga szt. Klotid használt már szépitő szereket, hogy bámult szépségét minél tovább megtarthassa.

Meluzina a szép tündérlány, valamint Merlin a hires varázsló még tovább fejlesztették a varázsszerek tudományát, midőn oly arcanum kitalálásán törték fejüket, mely nemcsak fiatalságot és szépséget képes kölcsönözni, hanem mely a szerelmesek közti örök hűséget is képes legyen megóvni, megtartani.

Az első frank királyok nyilt koporsóiban kis füstölgőket találtak, mi arra mutat, hogy a mai parfümök hazája, Párizs már akkor hangadó volt e tekintetben. Erről megyőznek bennünket a III. Henrik gyenge uralkodása alatt élt frank satyrikusok szarvai is, kik nem szünnek meg a nőket tulzásaik miatt lépten-nyomon gúnyolni.

Medicis Katalin hires parfümeurje, orvosa és méregkeverője, ki a három tulajdonságot kortársai kárára oly jól tudá felhasználni, nem kevésbé segitette elő a toilette-szerek elterjedését. Nevezetesen a renaissance kora volt az, melyben a pomádék, szépitő és egyéb szerekkel annyi visszaélés történt. Nagy hirre vergődtek e tekintetben a franczia parfümirozott keztyük, mindaddig, mig Navarra királynője a szép D'Estre Gabriella illatos keztyük czimén mérgezetteket nem kapott.

Anliában az illatszerek általános használata Erzsébettel jön divatba; Spanyol- és Olaszország minden időben nagy mennyiségü mosusz és zibettel parfümirozott bőrt szolgáltatott, melyből az angol iparosok keztyüket, vadász- és egyéb táskákat készitettek, s melyek sok ideig világhirnek örvendettek; nevezetesen az ugynevezett Frangepánféle keztyük. Ujabb időben a cosmeticus keztyük kimentek ugyan a divatból, de azért az utolsó világtárlaton is akadt akárhány nő, ki utánuk kérdezősködött. IV. Henrik, Francziaország királya, ki tudvalevőleg nem sokat adott a toilettere, az illatszereket is lehetőleg kerülte: de annál inkább hódolt nekik XIII. Lajos s a szép ausztriai Anna. Hogy mennyire üzték a fr. nők a piperézést, eléggé ismeretes Pompadour és poitiersi Diana asszonyok életéből.

(Vége köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

pedig ha kivülről valami kötelező megoldás létesittetett, akkor elővigyázatos emberek határt szabnak az óhajoknak s a vágyaknak.

Bosnyákország tárgya volt a szerbek óhajainak. 1876-ban korlátoztuk ez országba való benyomulásunkat. Ez a külső viszonyokból való tekintetből történt, mert, kivált eleve, mélyebben is benyomulhattunk volna ez országba. Második háborunkban még világosabban ki volt jelölve e tekintet. Figyelmünkbe ajánlták, hogy a Drina s a Lom folyón ne keljünk át, mert különben szomszédunk érdekét sértenők, mely esetben egy nagy hatalom seregével találnók magunkat szemközt. Azért katonai müveleteink azon irányban voltak intézve, a hol a politikai akadályok nem álltak utjokba. Most a háboru véget ért; a kérdések, melyek e háborut okozták, Berlinben találták megoldásra. Nem találnám okos dolognak a befejezés után is folytatni az óhajok időszakát. E kivánalmaknak a feliratba való fölvétele által nem nyerünk semmit, pedig más résztrosz néven vehetnék. Ha nemzeti törekvéseinket akarjuk jelezni vele, ez fölösleges dolog, mert azok ugy is ismeretesek. Az inditványttevő egyebek közt azt mondta, hogy ez által a hóditónak, ki bennünket körül akar ölelni, tudtára adjuk, hogy ellenállásra talál, ha előbbre akar nyomulni. Ily aggályok megczáfolása nem is szükséges s azért teljesen fölösleges annak a feliratba való felvétele. A kormány nevében csak azt ajánlhatom, kerüljünk el mindent, mi Európát Szerborszag iránt rossz hangulatba hozhatná. Látom, hogy a balkánfélszigeti események időszaka teljes békével záratik be. Mi magunk is érezzük a béke szükségét; azért legszentebb érdekeink parancsolják, hogy mindent kerüljünk, a mi sikamlós talajon tovább vihetne bennünket, mint magunk is kivánhatnók.

A berlini congressus egy elvet tett magáévá, a mely miatt egyetlen nemzetiségnek sem kell aggódnia. A ki ez eseményeket figyelemmel kisérte, egyet fog velünk érteni annyiban, hogy kerülni kell mindent, a mi bárkit ellenünk ingerelhetne. Ok nélkül azonban senki sem fog bántani minket.

Ennyit a nemzet óhajairól és vágyairól. Meg vagyok győződve, hogy abban egyet fogunk érteni, hogy mérsékelni kell magunkat, s a berlini egyezmény alapjára helyezkedve egész gondunkat a belső üdülésre és fejlődésre forditnunk. A mi az európai álláspontot illeti, a melyről tekintve ügyeinket a berlini congressus elintézte, nem gondolnám, hogy okunk lenne az általunk elért eredményekkel elégedetleneknek lenni. Nem értünk ugyan mindent el, a mit óhajtánk, de meg kell az elérttel elégednünk, ha sikerünket más keleti népekéivel összehasonlitjuk. Az egyiknek egész tartományokról kelle lemondania, a másiktól két harmadrészben elvették azt, mit San-Stefanóban odaigértek, mi azonban Berlinben 50 négyszögmértfölddel többet kaptunk, mint San-Stefánóban. — Szerborszag ugyan először a novibazári kerületet kapta; de ez meglehetős kopár s részben idegen nép lakja. A berlini szerződés folytán Szerborszag más oldalról nyert termékeny vonalat, a melynek annál jobban örülhetünk, mert ép ez volt hadseregünk bősi tetteinek szinhelye.

Azt is emlitették, hogy Szerborszag nem mindent nyert meg, a mit serege elfoglalt. Seregünk ugyan Keleten messze előrehatolt, nyugaton azonban nem sokkal ment messzebb Kursum Ajánál; határunk pedig Prepolaznál és Goljaknál van. Különben ritkán történik, hogy valamely ország mindazt megtartsa, mit serege meghódit. Egész más tekintetek az irányadók itt.

Az inditványttevő föl akarja a feliratba vétetni, hogy a nép, mely uj határainkon kivül marad, utánunk sir s tőlünk kér oltalmat. Ez tényleg igy van; de az uj határok meghatározása nem tőlünk függ, mert az a berlini szerződés által van kiszabva. Ha tudnátok, hogy történt a congressuson határaink kijelölése, hálát adnátok istennek, hogy ennyihez is jutottunk; mert különben nem kaptuk volna meg Prepolazot és Mednediját, sem pedig Vranját és Gredeliczát, e védelmünkre oly fontos szorost.

A congressuson a határozatokat csak egyhangulag hozták, s a mi kedvünkért Európa alig fogott volna uj háboruba. Azért azt hiszem van okunk elégedetteknek lenni.

Risztics e beszéde folytán a beadott módositásokat elejtették.

A skupstina 16-iki ülésén a közmunka miniszterium szervezésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyaltatott. Minthogy a vasutak épitése küszöbön áll, e miniszteriumtól fokozott tevékenységet várnak. Azért három eddigi ügyosztályához egy ujat, a vasutügyre vonatkozót csatolták.

A zsidókérdés a román kamarában.

Deczember 21-ről irják a „Pol. Corr."-nek Bukarestből: Két napi élénk vita után a szenatus tegnapelőtt este elfogadta a válaszfelirati javaslatot, nem anélkül azonban, hogy módositást ne tett volna rajta, mely ugy természeténél, mint annál fogva, hogy a szenatusban igen gyéren képviselt „moldvai töredék" által javasoltatott, feltünést kelt. Tudvalevőleg mindkét kamra felirati javaslatában kiválólag hangsulyozva volt a zsidókérdés, s a korona biztosittatott, hogy a képviseletek az alkotmány VII. czikkét, mely nem keresztyéneket a polgári jogok élvezetéből kizár, meg akarják szüntetni, hogy a hatalmak előtt igy bebizonyitsák Románia készségét a berlini egyezmény előtt való meghajolásra. A szenatus javaslatában e hajlandóság szerfölött bizonykodólag volt kifejezve, mig a kamara javaslata e részt inkább átalánosságban s kevésbé pozitive szólt. A szenátus azonban Voinov tag inditványára saját felirati tervezete ide vonatkozó mondását törölte s a képviselőház nyilatkozatával helyettesité, hogy mint az inditványozó kifejté, Európa előtt bebizonyitsa, hogy a két kamara e nagy kérdésben teljesen egyetért.

A szenatus e szavazása nagy feltünést keltett, s pedig annál is inkább, mert a legjobban tájékozott körökben is meg vannak győződve, hogy a zsidó-kérdés megoldásának mikéntje iránt a képviselőkamra által osztott nézet igen csekély kivétellel a szenatusban is erős talajra talált. Hét képviselő ugyanis, kik közül kettő a moldvai töredékhez, a többi őt a legelőbbrehaladott nemzeti szabadelvűekhez tartozik, javaslatot nyujtott be a kamarában, mely nem kevesebbet tartalmaz, mint a zsidó-kérdés megoldását.

E javaslat szószerint a következőleg hangzik: A polgári törvénykönyv VIII. czikkének 1. rész kikezdése következőleg módosittatik:

„Minden Romániában született, a nagykorusága idejéig itt nevelkedett egyén, ki soha idegen protectiót nem élvezett, nagykorusága elérése után egy év leforgása alatt a román polgárjogot igényelheti magának, anélkül, hogy ez bármi föltételhez köttethetnék; ezt azonban csak a törvényhozó kamarák beleegyezésével nyerheti meg."

A polgári törvénykönyv fentebb emlitett VIII. czikkének két bekezdésében az a rendelkezés van, hogy minden külföldiektől Romániában született egyén nagykorusága betöltése után azon egyszerü nyilatkozatával, hogy „román akar lenni," megszerezheti az „indigenatust" a nélkül, hogy a kamara szavazatára lenne szüksége, mig a most javasolt módositás minden egyes belföldivé elismertetéséhez a törvényhozás beleegyezését teszi szükségessé. Minthogy e kamaráknak souverain joguk van minden indigenáttusi kérvény felett jóváhagyólag vagy elutasitólag nyilatkozni, a kérdéses javaslatnak, mely még ez ülésszak alatt törvénynyé lesz, jelentősége nyilván való. Az alkotmány VII. szakasza pedig, mint a korszellemmel meg nem egyező, egyszerűen megszüntnek fog nyilvánittatni.

A tanulók tüntetései Oroszországban.

Varsóból irják a „N. Fr. Pr."-nek, hogy az oroszországi nihilista-mozgalom kezdete óta a felsőbb tanintézetek ifjusága közt is kezdenek elharapódzni a politikai tüntetések, melyeknek czélja a jelenlegi autokracziai kormányrendszert eltörölni s a létező orosz politikai és társadalmi viszonyok ujjáalakitását előidézni. A hatóságok ugyan iparkodnak e titokban fejlődő összeesküvést feltartóztatni, de minden eddigi drákói rendszabály nemcsak a kormány tehetetlenségéről tanuskodott, hanem egyszersmind ama meggyőződést hozta létre, hogy a fiatal emberek ideáljaikért vértanuságot is tudnak szenvedni.

Figyelemreméltó az erélyes rendszer is, mely szerint e fiatalemberek eljárnak, s mely elfogott tanulók nem egyszer történt szabadon bocsátására fényt derit. Náluk ugyanis elv minden tüntetés élére, a lehetőséghez képest magas orosz állami tisztviselők tanuló fiait helyezni. Ez eljárás ismételve kényszeritette a kormányközegeket, hogy szemet hunyjanak, hogy elkerüljek valamely udvari tanácsos vagy tábornok compromittálását. Ily esetek fordulnak elő a charkowi és szentpétervári tüntetések alkalmával is, melyekről már megemlékeztek tudósításaink s bár az orosz lapok minden politikai tendentiát megtagadnak tőlük, mégis jellemzők az oroszországi viszonyokra.

BELFÖLD.

(Nőimunka-estélyek.)

Székely-Keresztur, decz. 26.

Társadalmi életünk központja a téli évad alatt a helybeli és vidéki nők heti összejöveteleiben van. Ez összejövetelek, hetenkint egyszer, a tanitóképezde épületében tartatnak, mint nőimunka-estélyek („Kötőke"), honnan természetesen a férfiak sem maradhatnak ki, mert uti bone, ibi patria. Már pedig itt nagyon is jól és vigan megy az élet. Felolvasások, szavalás, ének, zongora és vig csevegés adják annak fűszerét. Nők és férfiak egyaránt közreműködnek e házias időtöltés emelésére. A személyenként fizetett 10 krajczár belépti-dij télen át tisztességes összegre növi ki magát, mihez hozzájárulván egy, a nők által rendezett, bál jövedelme, a helybeli szegények és nyomorultak segélyezésében lel kifejezést a mulatságossal párositott hasznosság.

Mint a megelőző években, ugy most is karácsonyfát állitottak a jótékonyságban buzgolkodó nőink. És e karácsonyfáról nem kevesebb, mint 27 elemi-iskolás gyermek láttatott el téli ruhával és taneszközökkel, kik e nélkül képtelenek voltak iskolábajárási kötelességeik teljesitésére. Ezenkivül mintegy 16 bázi szegény nyert az ünnepekre élelmiszert. Állott pedig ez egy-egy fazék töltött-káposztából, mihez járult mindenik számára egy kenyér, egy kalács, egy darab kolbász, egy kevés liszt, szilvaíz, aszalt-gyümölcs, stb. Az élelmiszerek a helybeli és vidéki nők önkéntes, bőkezű adományaiból gyültek össze. Minden gyermek és felnőtt szegény megrakodva és könnyes szemekkel távozott a kötőkéből. S mi azon megható érzéssel és lélekemelő gondolatokkal szemléltük a szépen ékitett karácsonyfa és dúsan rakott asztal angyalküldeményének kiosztását. hogy a női nemes lélek kicsiny eszközökkel is mennyi sebeit képes gyógyitani az emberi társadalom elhagyatottainak, ha van egy kis jóravaló szellem s ha van, a ki e szellem vezetésére tapintatos, jóakaró, ügyes kezekkel bir. Hogy az itteni nőkben e szellem nem hiányzik, annak már több izben láttuk szép példáit s hogy ennek vezetése Ugron Jánosné ő nagysága kezeibe szerencsésen tétetett le, arról lépten-nyomon meggyőződünk.

Tudjuk, hogy e jótékonyság a mily önzéstelenül s tisztán keresztényfelebaráti részvétből gyakoroltatik, annyira kerüli a feltünést és fitogtatást. Mindazon gyöngéd tisztelet is azonban, melyet az iránt tanusitunk, nem gátolhat abban, hogy itt nyilvánosan is kifejezést ne adjunk a társadalom hálaérzetének, kérvén a kör barátait, hogy támogatásukkal tegyék lehetővé e nemes irányu törekvés és mozgalom állandó meghonosulását közöttünk.

Siculus.

TÖRVÉNYHATÓSÁGOKBÓL.

Tisztujitás Tordán.

Torda, 1878. decz. 27.

A hat éves multtal biró városi tisztviselői kar ujonnan megválasztása f. hó 27-én történt meg. A képviseleti gyülést alispáni helyettes Rediger Béla főjegyző, nyitotta meg egy emelkedett szellemü beszéddel, a melyben az önkormányzatnak fogalmat adva és annak fontosságát és hivatását — az önkormányzat keretébe eső ügyek rövid ismertetésével — jellemezvén, felhivta a képviseleti tagokat, hogy félre téve minden kicsinyes és személyes érdeket, választási joguk gyakorlása által a közérdek előmozditására hassanak, választván oly tisztviselői kart, a milyent a valóban jó közigazgatás megkiván. Az éljenzéssel fogadott alispáni megnyitó beszéd után pedig polgármester Szigethi Sándor a maga és tiszttársai nevében az addig viselt hivatalról lerőszönvén, főjegyző inditványára a polgármesternek a város érdekében tett közhasznu szolgálata jutalmával jókönyvi elismerés határoztatott.

Mielőtt a szavazatszedő bizottság kijelöltetett volna, tekintettel arra, hogy a polgármester, főkapitány, számvevő, levéltárnok, igtató, szállásmester és állatorvossal szemben ellenjelölt nem lépett fel, Veress Dénes inditványára jelzett hivatalokra az eddigiek lettek közfelkiáltással megválasztva; igy tehát polgármester lett Szigethi Sándor, főkapitány Jakab Gergely, számvevő Szentkirályi Lajos, levéltárnok Szőts Gábor, igtató Prodán József, szállásmester Országh György, és állatorvos Mezei István.

Hogy az ezen actus megejtése után megkezdett választás iránt mily nagy érdekeltséggel viseltettek a választásra jogosultak, bizonyitja az is, hogy mind a 93 választásra jogosult megjelent választani. Megjegyzem, hogy a választási urnából — kivéve a törvény értelmében ujonnan rendszeresitett egyik árvaszéki ülnöki és al-kapitányi állomásra választott uj embereket — mind régi emberek kerültek ki „uj embereül." E szerint tanácsosok lettek Csongvai Domokos és Gazner József, árvaszéki ülnökök Baranyai Pál és Messelfeld Miklós, tiszti-ügyész Czakó László, pénztárnok Dulló János, ellenőr Kenyeres Pál, al-kapitányok Szabó János és Kovács Lajos, városgazda Veress Ferencz.

A törvény értelmében a főjegyző, aljegyző és városi orvos választás alá nem jöhetvén, e szerint maradtak a régiek, u. m. főjegyző Darkó Zsigmond, aljegyző Korodi Imre és orvos Németi Gábor.

Az uj tisztviselői kar d. u. 4 órakor a hivatali esküt letévén, alispáni helyettes elnök azon reménye kifejezése mellett, hogy az uj tisztviselők a választók bennök vetett bizalmának teljes odaadással és ügybuzgalommal fognak megfelelni a képviseleti tagok éljenzése mellett a gyülést bezárta.

N. A.

Kolozsvár sz. kir. város képviselő-bizottságának közgyülése.

1878. decz. 27.

A városatyák tegnap (decz. 27.) tartották ez évben utolsó rendes közgyülésöket.

A közgyülést gr. Eszterházy Kálmán főispán, mint elnök d. u. 3¼ órakor megnyitván, a napirendre tüzött ügyek egynek kivételével, majd minden discussió nélkül tárgyaltatnak s a tanács vagy illető szakosztály javaslata emeltetik határozattá.

Először is két belügyminiszteri leirat vétetik tudomásuk; az egyik az 1879. évi városi budgetet hagyja helybe, a második Sigmond- és Pláner-féle telkeknek laktanyává való átalakitásánál fölmerült utólagos költekezést, valamint a volt köporos torony melletti hely eladását hagyja helybe, mely utóbbit tudvalevőleg Peielle István vásárolja meg 3000 frton.

Ezután megerősittetik a városi viriliseknek jövő évre összeállitott s általunk már közlött névsora.

A volt czukorgyárféle telek megvásárlása, miután azt a pénzügyi szakosztály ujabb szakértői vélemény alapján ismételten ajánlja, a város által már a birói árverésen is megigért árban, elhatároztatik.

Az aranycsinálók faluja.

I.

Jer te szives olvasóm, te sirni, te vigadni, te lelkesülni, te haladni tudó magyarom, jer! ülj fel az én gyenge pegasusomra, elviszlek én téged, „Isten kalapjának bokrétáján" tul a stayer és tiroli havasokon át Vinkelrid és Tell, Euler és Lavater, Rousseau és Pestalozzi, tehát többek közt a par excellence hazafias iskolamesterek hazájába. Jer nézd meg és bámuld meg, tanulmányozd és szeresd meg az isteni Schveicz egy kis zugát. És ha a messze úttól elfáradtál, megállottál, a felhőket átszuró, az égig felnyuló csúcsok látásán elámultál, elbámultál; akkor kövess: siessünk az előtted elterülő völgy egyik faluja — Koldustarisnyája felé. Hadd restauráljuk magunkat az anyagcsere végbemenetelét nagyszerüen elősegitő levegőben tett hosszu és fáradalmas utunktól. Menjünk be Eszményi collegánk, e szabad ország egyik igénytelen „1-ső napszámosához", mert itt hiába akarnál a „Magyar király" vagy egyéb meglehetősen kielégitő vendégfogadóba szállani. Itten bizony, csak szegény mert lusta, babonás, mert bornirozott nép lakta, ingoványos tehát egészségtelen, kövecses-kavicsos tehát terméketlen vidéket mutathatok be neked, melynek 50—60 viskójában — tout comme chez nous, — nyujtózkodó olasz, tehát schveiczi oláh, drótozó-foltozó savoyard, tehát „franczia tót", de különösen — faczipős magyar együtt kinlódik.

Csak Eszményi barátunk magas dombon épült háza, iskolája az, mely mint valami „toronynélküli szentegyház kimagaslik, hogy az utczáról szolgáló ajtajáról messziről azt hiszed, miszerint a „Nemiskolaszéki tagoknak a bemenet a tanitás deje alatt tiltatik" irva vagyon; de a melynek ajtajáról a következő furcsa „Hirdetményt" olvashatod:

Hirdetmény. Ma vasárnap . . . hó . . .-kén negyedéves gyermekjáték (3 felvonásban)

I. felvonás: Birkozzunk! Előadja: Tornás Istók és Satnya Miska.

II. felvonás: Fából aranykarika. Játsza: Ernyedetlen Jankó és Értelmes Berczi.

III. felvonás: Mi az ára egy kortynak és hány nap van az évben. (Ezen felette mulatságos jelenetben különösen Tréfás Miksa és Számító Sokrates fog közreműködni.)

Helyárak: a) felnőtteknek, 1-ső hely 2 franc vagy 4 havi „Ismétlő iskolai látogatási jegy". II. hely 1 és fél franc vagy 2 havi „Ismétlő iskolai látogatási jegy". III. hely 1 franc vagy egy havi „Ismétlő iskolai látogatási jegy".

b) Iskolás gyermekeknek I-ső hely 1, II-ik hely 2, III-ik hely 3 „Kitüntetési jegy".

És a többi és a többi, de ne olvassuk tovább, mert ugy látszik, hogy ezek a „Kitüntetési és látogatási jegyek" különösen rekeszizmunkra való hatás végett lettek ki calculálva. De ne nevessünk annyit! nyitom én az ajtót, tessék.

Hanem hát láttál-e már, te világott-látott, sok érdekest tapasztalt honfitársam, láttál-e már egy inkább sugár mint középtermetü, inkább arany mint szőkehaju 25 éves fiatal embert, sötétkék szem, barátságos mosoly és férfias magatartással. Láttál-e már egy „echt germanisch" kinézésü fiatal tanitót? Hát a kedvesen csevegő, tehát szeretetreméltó, imitt-amott hatalmasan zugó, tehát tisztelet gerjesztő, de épen nem nagy eséssel hömpölygő patak változatos accordjait hallottad-e, mikor arany szalagként — sem nem nagyon keskeny, sem nem nagyon széles medrében lassan bár, de feltartóztatlanul rendeltetési helye felé siet-siet. De ha azt nem láttad, ezt nem hallottad, azt csak tudod, legalább tuthatnád, hogy érezzük magunkat a tavaszi nap gyengéd sugarától, miért szeretjük a szellő játszi pajzánságát, az anyai mérsékelt szeretetet. Itt azonban még azt megtanultam, hogy miért csinálnak az egyik tanárnak maeskazenét, helott ennek az Eszményinek csupa fáklyás menetet rendeznek — a tanulók szemit.

Tehát eleget tanultam. Pedig a tudomány, ha nem teszesz velem egy kis sétát ebben a zöldelő tehát szemedet kimélő, az iskolaházat körülvevő konyhakert vagy gyümölcsösben. Vagy talán jobban szeretnéd — még távol vagyunk a déli harangszótól — ha a valamivel „kisebb" szántóföldeket és réteket megtekintenők? Láthatsz te itt is — ott is helyőket nem is vagy igen is megváltoztatható — virágokat. Láthatod azt a piczi ajku, galambszemü Violát, a szende arczu, szerény kinézésü Katikát. Nézd csak, hogy nézegetik, hogy vizsgálják, de dörzsölik, de tisztitják azokat a hernyók sárga tojásaival ugy megrakott — káposztafejeket!

Hát a len- és kenderföldön? Mint munkálkodnak, iparkodnak; kinyövik és megkötik, kocsira ugy feltolják vagy fejükön elhordják az ingek és szüröknek, a civilisationális átalakulás kinszenvedéseinek kiteendő elődeit! Ugy-e bár fájlalod (ha nőtlen férfi vagy), hogy ezek a kis asszonykák még nem 1000 hetesek?

De hát a Jancsi, hát a Pista? Nézz oda, látod azt a mezőről hazatérő sereget? kapa, kasza kezében, munkajegy a zsebében. Hát az öröm a szivében!? Mert ezek a reményteljes kis gazdák isten bizony, kapáltak avagy talán kaszáltak. „Hej kis gazdák, telketlen gazdák, kinek szánttok, kinek vettek, avagy talán krumplit ástok, almát ráztok, körtét szedtek?!

Korog a gyomrod te Ázsia közepétől a Dunáig tartott testmozgásod által idegerős nemzet légutat végzett fia? korog a gyomrod, te mozgásra született, haladásra kényszeritett, de évszázadokon át török és tatár, német és saját véred által a szellemi mozgásban akadályozott Hungaria? Jer, üljünk mi is nemcsak gyermek-, de egyszersmind vendégszerető collegánk, csak tanitók gyomra és erszényéhez berendezett asztalához. És miután talán talpraesett dictióban éltetted azt a hazát, a melyért élned halnod — kellene, nézzük meg azt a termet, a melynek homlokzatáról azt olvashatod, hogy „Jövőnk iparának szentelt dolgozda." Látod ezt a tágas és magas, világos és szellőztetett csarnokot? Jer közelebb! vedd szemügyre itt azt a rokkát ezt a guzsalyt, a szövőszéket és az oly szépen vakitófehérre fehéritett vásznat.

De ne nézz oda azokra a szégyenlős és azért mindig elpiruló kicsi honleányokra, mert különben ezek itt nem szőhetnek, nem fonhatnak, azok pedig nem gombolyithatnak, nem vetegethetnek. Jer tehát a terem másik oldala felé és tekintsd meg azokat a gyönyörünél gyönyörübb csipkéket és tarisnyákat, azokat a horgolt és vart ingecskéket, ezeket a szalmából font kalapokat, gyékényből készült kosarakat.

Ezeket a papirlegyezőket és papirmachéből készült különböző tárgyakat nem méltatod figyelmedre? Nó igen, latom, meguntad már a női kézimunkát. Hogy lehet az ember női kézimunkák által is oly rövid idő alatt blasirttá? De ne legyen panaszra okod. Talán szivesebben nézegeted a „Schweizer Gandè"-ve fejledező férfi gyermekek télben való iparkodásának tulkövetelésekat ugyan ki nem elégitő eredményeit. Ime ott vannak azok a nagy szorgalomról tanuskodó, tökéletesen és tisztán befejezett műipari rajzok; mellettök a műasztalosság és műeszterga világosan kifejezett jelleget magán hordozó, mert gyönyörüenfaragott oroszlán, a rövid ingben pityergő, mert bocsánat kérésre kényszeritett „kis duzzogó." Vagy menjünk talán a lombfürészelés utján készült ékitményekhez. Tekintsd például a kis irósztalon, a nagy almárioman, a szinte itt készült fej és ruhakefén latható simetricus alakzatokat. Végre pedig, mielőtt a termet elhagynók — ezen terem számos és szebbnél szebb tárgyait nem nézegetni, de valóságban tanulmányozni kéllene — tehát mielőtt távoznánk, nézzük meg ezeket a ritka példányu szaru és csontmunkákat. De gondold is meg, egyszersmind, hogy akinek eszelágya szarvban nem végződik és emellett szive sem csontosodott meg egészen, az bizony ezen háztól való távozása alkalmával hódolatát köteles bemutatni az önfeláldozással működő tanitónak, köszönetét kényszerül kifejezni a szives házi gazdának, rokonszenvét pedig inditatva érzi magát elárulni — a comediákat rendező collégának. Térjünk tehát be hozzá, ugyhiszem a „tanteremben van, de. . . ne, ne, ne menjünk be, ugyhiszem talán a vasárnapiaknak előadást tart, csitt! halljuk, mintha valamit dictálna: „A koldustarisnyájai elemi iskolá takarékpénztárának. . . évi

végkimutatása

a) Bevételek:

	frt	kr
1) Gyermekjátéki számla		
2) Kiállitás alkalmával elárusitott termények		
3) Különben elárverezett termények	„	„
4) Kiállitott iparmunkák	„	„
5) Müvészinek odaitélt pályadij	„	„
Összesen		

b) Kiadások:

1) Vetőmag számla	„	„
2) Szerszám számla	„	„
3) a „Dolgozda" számlája	„	„
4) Kimagasló, Istók és nagyremenyekre bátoritó Iván a gépészeti illetőleg vegyészeti felsőbb intézetbe küldött tanulók stipendiuma	„	„
5) Szegények számlája	„	„
Honvédi özvegyének adott	„	„
Összesen		

Maradék, miután a tanitó fáradságáért ennyit vagy ennyit levontunk x frt és y kr.

Igy tehát ezen iskolás gyermekek összekapált-kaszált, összeszőtt és összevarrt, összemüfaragott és összekefekötözött összeget az az x és y ismeretleneket egyenlet alapján kiszámitandó értékeknek tekinthetjük, a melyekben a szorgalom és iparkodás, a kereslet és kinálat az „absolut változók" „függvényeképen szorepelnek. És ha már benne vagy a „felső mathesisben, számitsd ki kérlek azokat a boldogságtól sugárzó, az önállóság érzetének bizonyos fokát kifejező „kis arczok" számát akik „munkakönyvekkel" kezükben várják az „ez évi bilance" eredményét. De olvad meg egyszeribe a másodperczenkénti, az öröm érzetétől szaporodott pulsusütéseket azon „küldöttségnek", akik „társaink nevében ezennel átnyujtjuk, örömmel átnyujtjuk szorgalmunk gyümölcsének egy részét azon özvegynek, kinek kenyérkeresője a házáért küzdött harczban lelte dicső halálát. „Ha már most még látnád azt a téli csizmáért hálát sugárzó szemet, lelket, és éreznéd, hogy mit tesz az, másokat boldogitani, ekkor — meg vagyok róla győződve — akkor még, egy kicsi ábrándozásra, egy csepp álmodozásra is vagy képes.

(Folytatjuk.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Horváth Jánosnak utczai közhely eladását) frt részletfizetések mellett szintén kimondja, a nács ajánlatát magáévá tevén.

A következő tárgy:

„A köztemetők rendezéséről“ szóló szabály-ndelet ezuttal is csaknem két óráig foglalkoztat-a közgyülést. Különösen a 7. és 15. §-nál az kérdés keltett nagy vitát, ha vajjon az egysze-i sirhelyeket 15 év mulva ismét kötelesek le-yenek-e az utódok megváltani, vagy pedig a ki-zabott összegen azok örök időkre megvásároltat-ak; továbbá, ha vajjon az elhanyagolt sirokat zonyos idő mulva a temetőbizottság elfoglalhat-a-é vagy kénytelen legyen azokat megtürni.

A vitában részt vettek az előadó, dr. Haller L., Gámán Zs., Váradi K., Kovácsi A., Nagy Lajos, Dobál A., Hirschfeld, Katona s mások.

Végre is a 15 évi megváltás töröltetett, de polgármester inditványára vonatkozó határozat utartatott.

A szabályrendelet többi §-ai egyes felszóla-k után változatlanul elfogadtatatnak, az erede-vaslat vége, mint az ügyrendre tartozó, a 21. i kezdve végig kihagyatván, mint a mely ha-rozatokat a temetőbizottság fogja fölvenni az ügy-endbe.

Ezután a közigazgatási bizottság ezúttal ki-pett 5 tagja (dr. Hintz Gy., Benigni S., Tauf-r F., Züllich J., és Kővári L.) ismét megvá-asztatnak.

A borfogyasztási adó kezelése, a tanács elő-rjesztése szerint, tényleg már egyesittetvén a mhivatallal s ennek következtében Z. Kis E. digi accishivatali főnök is lemondván az állá-ról: a közgyülés ezt tudomásul veszi, az egyesi-teljes keresztülvitele tárgyában alkotandó sza-lyzat a tanács által annak idejében beterjesztendő én, addig is azonban ujévtől kezdve a 800 fr-felügyelői állás megszüntettetik.

Az egyetemi kőr részére tüzifára 30 frt. avaztatik meg a tanács ajánlatához képest.

A kir. kincstár a gyalui havasokból nagy-rvű fausztatást akar berendezni a Szamoson Ko-zsvárig; hogy e czélra a Szamos árkát és part-it igénybe vehesse: 30 évre egyezségre akar ni a k.-monostori uradalommal és a várossal. y vegyes értekezlet, mely a kérdést tárgyalta, ban állapodott meg, hogy a fausztatás az ura-lom és a város részéről csak azon föltétel alatt gedlaető meg, ha a kir. kincstár kötelezi magát Szamoson az összes vizerőditési müveket (zugó-t, gátakat, zsilipeket stb.) valamint a parto-at jókarban saját költségén fenntartani s min-en kártételért, mely a fausztatásból directe vagy ndirecte keletkeznék, megtéritni.

A jogi szakosztály ajánlja az egyezséget ily on elfogadni. Elfogadtatott.

Végre még felkiáltás utján megválasztatnak iból az igazoló választmány eddigi tagjai: az-tán Földessy S. tanácsosnak, a szegények háza ötti felügyeletért, a már megszavazott 10 frt-yi havi remuneratio tovább is megadatik.

Ülés vége $^1/_2$7 órakor.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1878. decz. 29.

— **Ő felsége**, a „Grazer Tagespost“ ér-tesülése szerint, jan. 2-án nagy kisérettel a neu-bergi vadasban vadászni fog s e czélból már most nagyban folynak az előkészületek. Rudolf trón-rökös, kinek kézsebe egészen begyógyult, szintén nem sokára élvezheti a vadászat kedvencz mulat-ságát.

— **Nemzeti szinház**. Egy visszhaug a multból: igy lehetne nevezni a tegnapi előadást. Abból a szép multból, midőn a kolozsvári nemze-ti szinház minden országos segély nélkül fenn tudta tartani az operát s évtizedeken keresztül egyedül a hazafiság meleg tüzével és a lelkesülő ügybuzgalom fáradhatatlan erélyével a legszebb virágzásban tudta fenntartani a magasb, müvészi zenét, mindaddig, mig meg nem érkezett a kirá-lyi subventió és operette-cultus. Ezeknek aztán sikerült leszorítni a kolozsvári szinpadról a drá-mai muzsa egyenragu s méltó vetélytársát, az operát s helyébe trónra ültetni az izléstelenség, frivolitás, zenei üresség pojáczáskodó müvészetét: az operettet. Az idén aztán teljes diadalt ült az Offenbach et comp. költészete; s hiában volt a jóizlés és valódi müvészet igaz barátjainak min-den tiltakozása: az intéző kezek számüzték operánkat. A következmény s a tegnapi est is dementálta az operett-imádókat: a deficzit na-gyobb mint a mekkora a legdrágább opera idejé-ben sem volt; az operett, melyet állitólag a kö-zönség megváltozott izlése követelt, nem mentette meg a szinházat a deficzittől, melynek pedig két-ségtelenül, egyik oka az opera számüzésében is rej-lik. Bizonyiték rá a tegnapi előadás is. „Traviata“ nem tartozik a legremekebb operai termékek közé, s bizony nem uj közönségünk előtt sem, mely azt a köze-lebb mult évek alatt is számtalanszor látta. S mégis csaknem tele ház nézte végig az előadást. Van ugyan ebben sok része annak is, hogy ez az ope-a előadás csaknem valami ujnak tünt fel; de tségtelenül nyilvánult ebben egy kis szemrehá-nyás és tiltakozás is a közönség részéről az opera számüzése miatt. Szeretjük hinni, hogy a szinház vezérsának intézőit is ilyen forma felfogás vezette, midőn az operával ismét kisérletet tesznek. Ha már áldozatról s deficitről van szó, akkor szászor-ta inkább az operáért és drámáért, mint az Of-fenbachiádokért. Ami a „Traviata“ tegnapi előadá-sát illeti: látszott, hogy nagy gondot forditottak szinrehozatalára s mindent elkövettek, hogy a meglevő erőkkel legalábbb tisztességes sikert mutathassa-nak fel. És a siker, megvalljuk őszintén, megha-ladta várakozásunkat. Az egész előadás, ensem-bleok, zene- és énekkarok szabatosan működtek; a magán-énekesek közül pedig Erdélyi Marietta (Vio-letta) és Németh János (Alfréd) olyan szépen ol-dották meg feladatukat, hogy bátran kimondhatni: a mi viszonyaink között teljesen meg lehettünk elégedve azzal, amit ők nyujtottak e szerepekben. Erdélyi Ma-riettának olyan szépiskolája van, hogy valóban kár azt s általában musicalis képzettségét silányságokra fecsé-relni. Tegnap is, mint Traviata, teljes szabatossággal exequálta szerepe ének-részleteit, játékában és éne-kében egyaránt volt kifejezés, sőt drámaias erő, hév és jellemzetesség. Németh János is diadalma-son küzdött meg feladatával, organuma szépségeit hatással tudta érvényesitni. Szép hangjáért való-ban kár lenne, ha nem fejlesztené szorgalmasan tovább; az a hanganyag s a Németh J. tehetsége magasb, müvészies terrenumra méltó, mint az operett üres léhaságai és sipláda-zenéje. A kö-zönség mind őt, mind Erdélyi Máriettát sokat él-jenezte, tapsolta s minden felvonás után sokszor kihivta, s részünkről szintén őszintén gratulálunk nekik a sikerhez. A többi magánszereplők között Szilágyi B. (Germond György) és Váradi Miklós (Gaston) szintén dicséretesen oldották meg feladatukat; s ámbár a Szilágyi szerepét inkább helyén valónak tartjuk a Váradi M. kezeiben, kit gyö-nyörü hanganyaga egyenesen ráutalnak arra: mind-azonáltal Szilágyi is többet nyujtott, mint a meny-nyit bizony már jóformán elzüllött organumával szemben reméltünk.

— **Szinházunk** páros számu bérlőitől fel-szólitást vettünk, hogy mivel érdemelték ők meg azon mostoha bánásmódot, melyben a szinházi igaz-gatóság őket részelteti. Minden uj és jobb darab a páratlanok privilegiumát képezi, a párosokkal pedig ugy bánnak, mintha jó pénzért csak azért eresztenék be őket a szinházba, hogy legyen ott valaki. Kérik tehát a mostohaságra jutott páro-sok az igazságot, hogy mindaddig, a mig a páros bérlet árai nem szállittatnak le, legyen irántok igazságos és mérje oly egyenlően az élvezeteket, mint a milyen egyenlő a 37 frt a 37 tal.

— **Saissy Amade** holnap délután 5 órakor az egyetemen tartandó franczia felruházásá-nak, bevezetésül az általunk tegnap jelzett cik-lushoz a következő érdekes korrajz fogja tárgyát képezni: „Franczia ország helyzete XIV. Lajos ha-lálakor. A politika. A régensség. A nők, a salo-nok, a divat. A pénzügyi helyzet, Law. Irodalmi és bölcseleti állapotok, Szt. Pierre, Fontenelle, Bayle.“ A 8 felolvasásból álló cyklusra, mint jelzők, 5 frt lesz a belépti dij. Egyre-egyre 1 frt. Belépti jegyeket előzetesen is lehet Stein és Dem-jén könyvkereskedésében váltani.

— **A kolozsvári** nemzeti szinház műsora 1878. decz. hó 30-tól 1879. jan. hó 7-ig. Hétfő, 30. Steinacker k. a. hangversenye, „Játszma pi-quet“. Kedd, 31. Szünet. Szerda, jan. 1. 1879. „Toloncz.“ Csütörtök, 2. „Daniseffek v. a kancsu-ka hazája.“ Péntek, 3. „Kis menyecske.“ Szombat, 4. „Ifj. Fromont, id. Risler.“ Vasárnap, 5. „Kin-tornás család.“ Hétfő, 6. „Bányarém“.

— A **kolozsvári** kereskodelmi és iparka-mara 1878. évi decz. hó 30-án d. u. 4 órakor tartandó közgyülésének főbb tárgyai: az ó-raduai hetivásárok, a városi vám a kőszénre; a székesfe-hérvári orsz. kiállitás és rendes tárgyak.

— **Talált hulla**. Hunyadmegyében Her-czegán és Kajanel között az erdőben egy meggyil-kolt ember hulláját találták meg.

— **Déván**, mint onnan irják, egy román élczlap fog megindulni. Olyan vigan vannak-e a románok, hogy egy élczlapban kénytelenek kiön-teni jó kedvüket.

— **A vajdahunyadi** kerületben if. Po-gány Károly (szabadelvüpárti) Makray Aladár-ral szemben országos képviselővé választatott.

— **A gödöllői lakosságot** a napokban egy különös hir tartotta izgalomban. A csendbiz-tos és legényei a szokottnál nagyobb tevékenység-ben voltak, sőt Pestről is jött ki egy magasabb rendőrtiszt, nem is a rendőrségtől, hanem a belü-gyminiszteriumtól. Állitólag egy külföldi egyént kerestek, ki foglalkozására nézve festő s kire a törvényhatóságok figyelme köröző levéllel van fel-hiva mint olyanra, ki a szoczialdemokra-ták egyik vezérembere. Nyulánk termetü, szőke, kecske-szakállu, német, Szászországból. Megfordult Hatvanban, Gyöngyösön és kiszálit Gödöllőn, ha-nem aligha el nem illant, mivel a legszorosabb ku-tatás daczára nem sikerült őt feltalálni. A csend-biztos emberei kellő óvatosságból a kastély kör-nyékére különös figyelmet forditottak s még most is a legszigorubban őriztetik, a csendbiztosnak ma-gának pedig a várban őrszoba nyittatott.

— **Egy régi per**. A Neumann-féle aradi szeszgyárban 1862-ben kazánrobbanás történt, mely-nek alkalmával 20 ember meghalt, 17 megsebesült. Ezt az ügyet tizenhét esztendő óta vizsgál-ták. A végtárgyalást most dec. 23 kán tartotta meg az aradi bünfünyitő törvényszék. A gyártu-lajdonos, Neumann Ede, az életbiztonság elleni vétség miatt, az aradi árvaház részére fize-tendő kétezer frt birságban itéltetett el. Mind a vádlott, mind a kir. ügyész megnyugodott az ité-letben.

— **A petárdaügyben**, mint Bécsből ir-ják, az ottani rendőrség felfedezte, hogy egy Bécs-ben lakó tüzmesternél (feuerwerker) utóbbi időben petárd alaku robbanó-készülékek gyártattak és az illető tüziszer-készitő az ő üzletvezetőjével azon időben, midőn a miniszterelnöki palota előtt pe-tárdok süttettek el, Budapesten tartózkodott és a további vizsgálat ennek folytán annál szorgosab-ban megindittatott.

— **Furcsa sympathia „Austria“ iránt**. A bosnyák hivatalos lapban, a „Boszanszkó-herczegovaczke Noviné“-ben a következő hirdetés olvasható: „Nekem Muhamed bég Szierosicsnek, Gorázdából, a Szávától két órányira, Belina és Brezovopolye közt, Dolnje-Cad-javiczában van egy Stupanj nevü birtokom. Áll 600 hold jól müvelt szántóföldből, 200 hold tölgy-erdőből és 400 hold szilvásból. Olcsó áron eladó, de csak osztráknak. A ki megvenni akarja, távirati uton tudassa velem az összejövetel helyét.

— **1878. Riehl**, az ismert müncheni mü-velődés történetiró, legujabb történelmi kézikönyvében a következő signaturáját adja a bucsuzó év-nek: A leghomályosabb európai kérdés, a keleti kér-dés befejezését hozta, mely azonban inkább uj ho-mályos kérdések kezdetét képezi. Fokot képez a világtörténelemben s minden egyes nemzetnek mást nyujtott. Az oroszokra nézve a győzelem és csa-lódás, a törökökre nézve a romlás, az angolokra néz-ve a meglepetés, a németre és olaszokra nézve a fájdalom és aggodalom, a francziákra nézve pe-dig az ujjongás éve volt — mig az osztrák ta-lán csak egy nagy kérdőjelet helyez majd az év mellé.

— **Bosnyák rablók**. Szebrenica táját Boszniában rablók háborgatják. A Serajevóba induló kereskedők csak karavánonként mernek utazni, ne-hogy kifosztassanak. A Nagy-ezred ott állomásozó egy zászlóaljának még nem sikerült őket kézreke-riteni.

— **Egy kopek! ki ad többet?** Ezen áron kezdték elkótyavetyélni dr. Puzikovics panszláv iró „Grasdanin“ czimü lapjának tu-lajdonjogát Szt.-Péterváron. Dr. Puzikovics fülig adós, s hitelezői többi közt a nagyszáju „Grasda-nint“ (polgár) is lefoglalták. Az árverésen csupa szatócs jelent meg. — „Ötven rubel!“ kiáltott Isza-koff szatócs, kinek boltja a Malaja-Italianszkajaut-czában pompázik. Mivel a lapot senkise becsülte többre a jelenlevők közül, a „Grasdanin“ Iszakoff nyakában marad.

— **A szt.-pétervári** főiskolák növendé-kei egyenruhát és megkülönböztető jelvényeket kap-nak. A moszkvai tanulók óvást emelnek a fegyel-metlenségi kisérlet ellen, melyet idegen egyének az ottani egyetemen tesznek.

— **A madridi** Imparcial cz. lap jelenti Joinville herczeg legidősebb fiának egybekelését Madria del Pilar infansnővel.

— **A madridi** legfelsőbb itélőszék Mon-casi merénylettevőt halálra itélte.

— **Nyolczvan évig a trónon**. Dél-Arabiában Dafar tartomány szultánja: Omar Ab-basz meghalt nyolczvan évi uralkodás után. Szü-letett 1781-ben. Tizenhat éves korában követte atyját a trónon, ki egy összeesküvés áldozata lett. Első tette volt atyja gyilkosait számra 36 egyént zsákba varratni, s a tengerbe dobatni. A boldo-gult szultán 26 fiut és 18 leányt hagyott hátra, nem is számitva a számos unokát. Szultán ő fel-sége szeretett a kereskedelemmel is foglalkozni, volt tiz szállitó hajója, köztük két gőzös.

CSARNOK.

Az 1878-ik év halottjai.

A már befejeztéhez közel álló 1878 ik év-ben, mely reánk nézve politikailag oly kiváló je-lentőségü, a halálozások is különösen figyelmet ér-demelnek. A boszniai hadjárat, a miskolczi s áta-lában felvidéki szerencsétlenség s a hazánk nagy részében — s egyes helyeken erőteljesen — mu-tatkozott diphtheritis nagyban emelte a halottak számát hazánkban. De a néptömeg százait nem szoktuk egyenkint feljegyezni, nagyon kevés van azok között, kit számos rokona könyei ne kisérné-nek sirjába s egyesek a névtelenek közül talán kipótolhatlanok hosszas ideig, mig oly szeren-csétlenségeknél, minő p. Félegyháza városát ér-te, egy félnemzedék szállt sirba egy pár hó alatt: — mégis mi, a „Hon“ után csak azok neveit soroljuk fel, kik politikai, tudományos vagy tár-sadalmi téren önálló nevet biztositottak magu-nak. — S a jelen év e tekintetben kiválóan neve-zetes.

Már az év kezdetén két nevezetes egyén ha-lálhirét hordta szét a táviró az egész világon. Victor Emánuel, Olaszország ujjáteremtője, jan. 9-én halt el s alig egy hó mulva (febr. 7-én) az egyházi birodalom utolsó fejedelme IX. Pius pá-pa hunyta be örökre szemeit hosszas betegség s egy negyedszázadot jóval áthaladt uralkodás után. Mindkettő élete egy-egy fejezet a világtörténelem-ben s a két életpálya találkozási pontjai a szellem-világ legfontosabb harczainak megtestesülései. Az év folyamában hunyt el továbbá a fejedelmi csa-ládok tagjai közül Ferencz Károly osztr. fhg, királyunk atyja (márcz. 8-án); Mercedes Má-ria, a fiatal spanyol királynő alig 18 éves korában párnapi házasság után, V. György, Hannovera elüzött fejedelme; Mária Krisztina, spanyol exki-rálynő, Izabella anyja Alice, hessen-darmstadti nagyherczegnő, Victoria angol királyné leánya, ki kis négyéves leánykájával együtt a roncsoló to-roklobnak esett áldozatául.

De térjünk vissza a mi kedveltjeinkre s em-litsük fel mindenek előtt azon három nagy halot-tat, kik irodalmunknak hosszas időn át méltó gyászát képezik. Az első ezek között Szigligeti Ede (jan. 19-én), szinmüirodalmunk vezére s ujjá alkotója, a nemzeti szinházeigazgatója s közé-letünk egyik büszkesége. A történel irodalom szin-tén ily elsőrangu bajnokot vesztett el augusztus havában Horváth Mihályban, s a nyelvészek Fogarassy Jánosban (jun.) ki az első, de sok tekintetben hiányos, mind a mellett nemzetünk büszkeségére szolgáló magyar nyelvszótárt kész-itette.

Még a tél folyamán az év kezdetén haltak el Benedek Sándor altábornagy, Ivánkovics János volt képviselő, Nagy Elek a királyhágóninneni uni-tárius egyház egyik buzgó főgondnoka; Wagner Frigyes kolozsvári ügyvéd és gyáros; Elekes Ká-roly gyulafehérvári tef. esperes; Mészáros Ferencz miniszteri tanácsos s a középtanodai ügyek veze-tője a közoktatásügyi miniszteriumban; Sámi La-jos, a földrajz s ethnographia tehetséges fiatal müvelője hazai irodalmunkban, ki gyermekeivel együtt a roncsoló toroklob áldozata lett; gr. Sán-dor Móricz, a hajdan világhirü magyar lovag 73 éves korában.

Tavasz kezdetén hunyt el márcz. 10-én Po-zsonyban Heckenast Gusztáv, egykor hires nyom-datulajonos; utánna következtek: Schmiedt Nán-dor Laibachban letelepedett magyar tudós; Szi-geti Gyula Mózes Kolozsvártt, ki még a 30-as években foglalkozott irodalommal, Komjáthy György a kisdednevelés egyik buzgó bajnoka s irodalmi téren is ismert férfiu.

Május 5-én halt el a magyar parlament egyik typikus alakja Patay István 71 éves korá-ban. Pár nap mulva temették el Kolozsvártt Lász-ló József színészt, a régi jeles színészgárda egyik legutolsó tagját. Máj. 18-án Kovács Sebestyén Endre, az országos nevü budapesti orvos s a köz-egészségügyi tanács elnöke; Balogh Zoltán ismert iró; Szőnyi Pál intézettulajdonos s a Tisza-test-vérek nevelője; Böhm Gusztáv a nemzeti szinház operájának igazgatója.

Egy nap (jun. 14-én) haltak el Földváry Albert, Branicska hőse, volt honvédezredes s Má-day Sándor közjegyző s volt orsz. képviselő. Majd ezután Kovács Elek, Gyulafehérvár polgármeste-re; Boér György, Fogarasvidék alkapitánya; b. Baldácsy Antal, ismert nevü orsz. képviselő, alig egy pár nappal Debreczenben megválasztatása után, ki a protestánsoknak tett nagy alapitványával ma-radandó emléket szerzett magának; b. Eötvös Dé-nes, a főrendiház egyik ismert alakja, nagy Eöt-vösünk egyetlen fivére. Simén Domokos, tekintél-yes unitárius hittanár; b. Augusz Antal, Liszt barátja; gr. Mikes Benedek, háromszéki földbir-tokoz; Pálffy Gábor, az iró egyetlen fia; Szent-királyi Gábor, Tordamegye főjegyzője, Kun Géza, honvédezredes; Tatár Péter (Medve Imre), a pony-vairodalom fölvirágoztatója; Velics György, tordai takarékpénztári igazgató; Benedikty Albert, vaj-dahunyadi képviselő (név. 24-én.) Zöld Ferencz, tehetséges, de elzüllött férfi, az őrültek házában, a régebbi kolozsvári választások alkalmával a jog-académián ágitátor volt. Kovacsics Miklós, az or-szágos levéltár volt igazgatója s történetiró.

A külföld nevezetesebb halottjai közül ki-emeljük a már emlitetteken kivül a következőket. Januárban haltak el: Lamarmora, olasz tábor-nok. Mengoni, a milanoi hires Galleria Vittore Emanuele épitője; Weber Ernő lipcsei élettanár, Raspail Ferencz hires franczia republikánus s Pa-likao tábornok. — Februárban Montgomerie ezredes, közép-ázsiai utazó, Montesquieu-Fezensac gróf I. Napoleon hadsegéde. — Márcziusban Arndts bécsi jogtanár. Keil Ernő, a „Gartenlau-be“ alapitója. Mayer Robert a mechanicai mély elmélet hires feltalálója s Rossini özvegye. — Aprilisban Jacquard Claudius franczia történeti festő; Czermák Jaroslav festő, Párisban; Leo Hen-rik hellas történettanár. — Májusban Schil-dern Schuldner tábornagy Drinápolyban. — Juniusban Bölköv, gazdag franczia iparos; Lange Gyula bajor történeti festő. — Juliusban Ro-kitanszky báró, hires bécsi orvostanár; Radetzky Tivadar gróf, a hires marsall egyetlen fia s Ba-zin Ferencz zeneszerző.

Augustusban Franchi római bibornok; Knaak Gusztáv, hirhedt berlini orthodox pap; Döring Tivadar neves szinész; Rüstow Vilmos, a hi-res katonai iró (öngyilkosság által) s Willmers Rudolf bécsi zeneszerző. Szeptemberben gyil-kosság folytán veszett el Mehemed Ali hadvezér. Ugyan e hóban halt el öngyilkosság folytán Pe-termann Ágost, a hires földrajziró; továbbá Du-cos tábornok, volt franczia hadügyminiszter. — Az október hóban elhunytak közül felemlitjük Ká-roly herczeget, a dán király fivérét; Dupanloup Felix hirhedt franczia püspököt; Oppenheim báró elökelő bankárt; Cullen Pál dublini bibornokot; Garnier Pages volt franczia minisztert; Kohl né-met utazót. November-ben hunytak el Fazy James, genfi forradalmár; Phelps Sámuel hires angol szinész; Fernkorn Antal elökelő bécsi szob-rász; Barnum bárónő (Elsler Teréz); Adalbert porosz herczeg neje; Brachvogel Emil iró, Mie-roslawsky lengyel tábornok; Potocki Miecyslaw gazdag s különcz lengyel főur. — December halottjai a következők: Bonin porosz miniszter; Leves György hires angol bölcsész s irodalom-történetiró; Gutzkow Károly német iró; Lefranc Ágost franczia szinmüiró s Wildauer Mathild bécsi szinésznő.

A jelentékeny halottak száma tehát ez év-ben is igen nagy volt. Szomoru dolog ez, de egy-uttal vigaszul is szolgál, mert a jelentékeny egyé-nek nagy számáról tanuskodik.

KÖZGAZDASÁG.

Az olaszországi nagy városok lakóinak óriás megadóztatásáról igen érdekes adatokat közöl az olasz földmivelési miniszternek éppen közzétett jelentése. Mindenek előtt kiemelendő e jelentésből, hogy a beladósságok folyvást növekednek s a négy utolsó évben a tartományok adósságai nem kevesebb, mint 166 millió frankkal szaporodtak, 1873. végén még csak 535, ellenben 1877. végén már 701 millió frankot tevén. Az olasz városok közt leginkább el van adósodva Florenz, melynek adóssága 150 millió frankra rug. Ez adósság 6%-ias kamattal lett köt-ve; az évi kamatteher tehát 9 millió frankot tesz utána. Flórencz lakossága 170,000 levén, ennél-fogva csupán e kamatteherből több mint 50 frank esik, odaszámitva a nőket és gyermekeket is s mellőzve az államadókat, melyek pedig Toskaná-ban több mint 40 frankot tesznek ki fejenkint. Nem csoda aztán, hogy Florencz utóvégre is csőd-öt volt kénytelen mondani. Majlandban év-enkint 20 frank községi és 36 frank államadó, Ró-mában, melynek évi költségvetése 2.700,000 frank deficitet tüntet fel, 13 frank községi s ezen-kivül 133 frank államadó esik a lakósság min-den tagjára. Hasonló az arány Nápolyban, Genu-ában stb. is. Meg kell jegyezni, hogy mind ez adók legnagyobb része az ugynevezett „octroy“-ból jönnek be, a mely adónem a városba belépő mindenféle fogyasztási tárgyra kiterjed, elkezdve a külvárosi kertekben termelt főzelékeken, tehát a népesség valamennyi tagját, még a legszegé-nyebbet is sujtja. Szó van róla, hogy most még egy uj adónemet, ugynevezett „családi itleték“-et alkalmazzanak, a mely minden élő ogyénre kivet-tetnék, ugy hogy tehát éppen a legszegényebb csa-ládok lennének leginkább sujtva általa, miután azoknak vannak többnyire legszámosabb gyerme-keik. Távol legyen tőlünk azt állitani, hogy a mi adóink nem eléggé sulyosak. Midőn azonban Eu-rópa más államaiban ily példák állanak előttünk: csakugyan nincs okunk kétségbeesni saját sorsunk felett s nincs okunk azt költeni magunkról, hogy mi már a civilizátió követelményeinek terheit vi-selni teljesen képtelenek vagyunk.

A „KELET“ magán táviratai.

Feladatott **Budapesten** dec. 28. 11 ó. 5 p. d. e.
Érkezett Kolozsvárra dec. 28. 11 ó. 45 p. d. u.

Jakub khan kisérettel az angolokhoz ment, Jellabadban fogadta Cavagnari őrnagy, Jakub kérte az előnyomulás és ellenségeskedés beszüntetését, megvallá, hogy a háborura Benderski orosz küldöttségi tag ösztönzé. Kérte menjenek az angolok kisérettel Kabulba s szivesen lesznek fogad-va. Válasz helyett jelentés tétetett az al-királynak. A kém pár napig Jellabadban marad.

Bécsben egy szász altenburgi socialde-mokratát fogtak el, ki Gödöllőn a király ellen merényletet akart elkövetni.

A tunisi bey megsértette a francziá-kat; Waddigton erélyes rendszabályokhoz folyamodik.

Az olasz szerződés tegnap aláiratott, spiritus-, czukorkivitelünk biztositva van, a selyem-vám egy harmaddal leszállitatott.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Békésy Károly.

A mult hó 5-én helyben bel-középutcza 6. sz. a. megnyilt

pénzváltó és zálog-kölcsön intézet

1. Vesz és elad mindennemü forgalomban levő pénznemeket, tőzsdén jegyzett értékpapirokat.
2. Leszámitól három hóval a lejárati idő előtt nyereményeket és szelvényeket.
3. Eszközöl minden bel- és külföldön történendő bármily összegü fizetéseket.
4. Közvetit tőzsdezárlati eladás és vételeket nagyobb összegü állami és érték-papirok, ugy pénznemekre.
5. Elad eredeti sorsjegyeket egészben rész-letfizetésre, valamint $^1/_{20}$-ad részjegyeket. (A 20-ad részjegyek eredetije saját őrzeményünkben marad s az bármely érdekelt félnek kivánatra előmutattatik.)
6. Előlegeket ad **igen mérsékelt ka-matláb mellett** minden tőzsdén jegyzett ér-tékpapirokra.
7. Arany és ezüst tárgyakra, ugy pénznemekre.
8. Ruha neműekre és ezzel rokon természetü tárgyakra, végül:
9. Terményekre.

A midőn a n. é. közönség becses figyelmét fentjelzett vállalatnnkra felhivni bátorkodunk, biztositjuk előre is a legszilárdabb szolgálatot.

Kiváló tisztelettel
a hatóságilag engedélyezett pénz-váltó és zálog-kölcsön intézet.
Nik Ferencz, Polcz Albert.

Szellemileg hátramaradottak

az én intézetemben sok évi tapasztalatokon alapuló lelki-ismeretes és gondos ápolást és nevelést, s ha lehető, va-lamely életpályára való kiképezést találhatnak. **Buda-pest, külső vácziút, Weiss-féle nyaraló.**
Dr. FRIM J., igazgató.

Alkalmas ajándék tárgyak
ujévre,
legujabb
valódi ezüst ékszerek
(Orosz Email)
nagy választásban
CSAPÓ SÁNDOR
NAGY BAZÁRJÁBAN
Kolozsvártt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

(218) **Elsinger M. J.** (158—300)
Bécs, Neubau 2. Zollergasse,

Tődjegyzet — Ajánljuk — védve

Elsinger M. J. és fiai
Bécs, Neubau, Zollergasse 2
császár. kir. hadügyministerium, ő felsége haditengerésze és számos jótékony intézet sat. szállitói
császár. királyi szabadalmazott gyárának legjobb és legajánlatraméltóbb
eső köpönyeit,
kocsitakaró ponyváit, ágybetéteit, sátorkelméit.

eső köpönye, kocsitakarók, ágybetétek, sátorkelmék

Húzás 1879 január 2-án!

IGÉRVÉNYEK

hitel-sorsjegyekre csak $4\frac{1}{2}$ frt és bélyeg. | **Bécsi sorsjegyekre** csak 2 frt és bélyeg.

Mindkettő **együtt csak 6 frt.** és bélyeg.

Főnyeremény **400.000 ft.** Főnyeremény

Mindennemü bel- és külföldi **sors-jegyet,** legújabb veretű **arany- és ezüstpénzt**

(506) ajánl (8—8)

karácsoni és újévi ajándékúl

a

MERCUR

kezelőségének váltóüzlete

Cohn Ch.

Csak Bécs, Wollzeile 13. — Csak Bécs, Wollzeile 13.

IX. évfolyam. IX. évfolyam.

„MERCUR"

hiteles sorsolási közlönye,

az osztrák-magyar és a külföldi lutri értékpapirok, kisorsolható állam és magánkötvényeknek, vasuti-, gőzhajózási- és iparrészvények és elsőbbségi kötvényeknek, záloglevelek stb.-nek **A bank-, pénz- és vasutügy folyóirata 1879. január 1-vel uj egész éves előfizetést nyitunk a kilenczedik évfolyamra.**

A **„MERCUR"** magyar és német szöveggel **3—4-szer** jelenik meg havonkint, szükség esetében **még többször is** és pedig minden jelentékenyebb huzás után; könnyen érthető rövidséggel czélszerü és táblázatos átnézetekkel hozza ez a hiteles huzási lajstromokat, valamint a **maradványét** is, vagyis a **kihuzott** és **fel nem vett** nyereményeket s ennélfogva az értékpapitokkal biró közönségnek **nélkülözhetlen közege.**

Előfizetési dij bérmentes házhoz küldés vagy postai szétküldésnél egész évre csak **2 frt.**

(514) **A „MERCUR" kiadóhivatala** (1—5)

Budapest, Dorottyautcza 12. Budapest.

Ezennel felhivjuk az előfizetésre s kérjük az érthetően irt lakczim és utolsó posta beküldését. Az összeg beküldése legegyszerübben posta-utalványnyal történhetik.

---

(421) **ASTHMA** (6—18)

Cigarettes indiennes de Grimault & Cie Pharmacieus à Paris.

indiai szivarkák

GRIMAULT és TÁRSA gyógyszerésztől Párisban.

Elegendő a Canabis indicából készült szivarkák füstjét belélegzeni, hogy a legkinzóbb asthmát és ideges köhögést azonnal megszüntesse; rekedtség és álmatlanság ellen is gyakran meglepő hatású.

Főraktár **Bécsben:** Nagyban szállitásra Raabe Brunonál, Bäckerstrasse 1; Röder Fülöpnél, Wienstrasse 15.— Főraktár: Magyarországra nézve **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.— **Kolozsvártt: Wolff J.** és **Dr. Hintz Gy.** gyógyszerész uraknál.

Vérszegénység és étvágytalanság

gyógyitása Hoff János-féle gyógy- és tápszere által *Hoff János ur, cs. kir. tanácsos, a legtöbb európai udvar szállitója, az arany kereszt birtokossa, több magas porosz és német rendjelek lovagja, cs. kir. udvari-maláta készitményének gyárából Bécsben, Stadt, Graben, Bräunerstrasse 8.*

Liepe, Bussov mellett, jul. 15. 1878. Az Ön malátakivonat egészségi söre kitünő hatással van nőm egészségére, azért is egy hasonmennyiségü küldeményért esedezem. Az étvágy általa gerjesztetik s a kellő táphiány okozta tagok gyengesége majdnem egészen elenyészett. A vér észrevehetőleg növekszik s igy a vérszegénységre nézve is javulás állott be. (Hálanyilatkozatok)

Prien A., tisztartó.

Freienwalde, 1878. Közel 15 éven át gyomor és altestfájdalmakban szenvedtem. Végre orvosom a Hoff János-féle maláta-készitményeit (a maláta-kivonat és a maláta egészségi csokoládé) használatát ajánlotta, a mit én használtam. S üdvemre szolgált, mert jelenleg tökéletesen egészséges vagyok.

Schimming A., Königsstrasse 50.

Weisenfeld. 1878. Az Ön hires malátagyártmányainak (maláta-kivonat, maláta-csokoládé és maláta-mellczukorkák) küldéséért esedezem. **Dr. Hachtmann**, gyak. orvos.

Felkérem Önt szivesked jék nekem mielőbb 13 üveg valódi Hoff-féle maláta-kivonat-egészségi sört küldeni; egyuttal kérek 6 doboz concentrált Hoff-féle maláta-kivonatot, 2 csomag Hoff-féle maláta-kávét számomra küldeni. Oly annyira gyenge voltam már, hogy már a halotti szentségekkel is elláttattam. Leányom azonban Hoff-féle concentrált maláta-kivonat, Hoff-féle maláta-kivonat sör, Hoff-féle maláta-czukorkák és Hoff-féle maláta egészségi csokoládét rendelt Önnél, melyeket rendesen használtam s hála Istennek napról-napra jobban érzem magamat, ugy hogy már járkálhatok.

St.-Lorenczen, a karinthiai vasut mellett. **Glaser József.**

Kolozsvártt kapható: Gergely Ferencz, Csiki testvérek, Dietrich Sámuel Biró János és Széky Miklós uraknál (447) (7—8)

Nagyobb megrendelésnél megfelelő engedmény.— A csomagolás legolcsóbban számittatik.

Cs. kir. kiv. osztrák és kir. magy. szab.

bojtorjángyökér-quintessencia,

egyetlen haj- és szakáll-nevelő és elősegitő szer,

1 üveg ára 1 frt.,

bojtorjángyökér eszenczia 80 kr.

A fennebbi eszenciákkal egyidőben csak nálam egyedül készitett **chinahéj-hajkenőcs** és **olaj** használandó; mert minden más kenőcs gátolja annak hatását.

Egy nagy tégely ára . . . . . 1 frt 50 kr.
Egy kis tégely ára . . . . . 1 frt — kr.
Egy üvegcse olaj ára . . . . . 1 frt — kr.

(414) **Hair-Milkon** (3—*)

(hajfitő tej),

fehér, vagy szürke haj eredeti szinének visszaadására. 1 üvegcse ára 2 forint 50 kr.

Keleti rózsatej-kivonat,

minden szépitő szer közt legjobb, a szeplő, májfolt, borhimlő, höpörs, bőratka, rézfolt sat. örökre eltünik használata által. 1 üveg ára 1 frt. Gyorsabb hatás miatt hozzátartozik a **rózsatej-szappan,** 1 darab ára 30 kr.

Fő- és szállitási raktár: **Paternoss J.** ilatszerész és szabadalomtulajdonos, Bécs, Spiegelgasse 8.

(Bejegyzett védbélyeg.)

Csak azon készitmények valódiak és hatásosak, melyek ragjegyül a mellékelten látható bejegyzett védbélyeggel vannak ellátva.

Több ezer hála- és elismerő irat áll megtekintésül rendelkezésre. Vidéki megrendelések postai utánvét, s a göngyért 10 kr. melléklése mellett pontosan teljesittetnek.

Raktár Kolozsvártt: Széky Miklós gyógyszerésznél.

Pontosság, jutányosság és soliditás!

(489) (6—10)

UJÉVRE

hasznos ajándék czikkek.

Meglepő olcsó árak.

Van szerencsém jelenteni, hogy üzletemet UJON RENDEZTEM be s ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe.

Már megérkeztek!

Gámentzy János

női divatkelme, vászon és kész női köntös-öltöny, férfi-, női- fehérnemü, nagy kendő, pipere kereskedése

Kolozsvártt, főtér gr. Teleki Domokos-ház.

Kiházasításhoz tartozó teljes ellátás — szakmámhoz tartozó kész női köntösök (egy derék és ruha előhossza beküldésénél készittetek.)

Gazdag választék!

Kivánatra kelme-mintákkal szolgálok. Vidéki megrendeléseket figyelemmel és felelősséggel eszközlök.

Merőben uj divat!

Étvágyhiánynál, gyengült emésztésnél és gyomorbajoknál a legjobb, leghatásosabb és legkellemesebb szer (3—10)

GRAUER M.

egészségi liqueurje,

Kapható eredeti palackokban használati utasitással együtt 50 kr. o. é. **Édeskuty L.** Erzsébettér és **Neruda N.** hatvanutcza és vidéken mindenütt nagyobb fűszerkereskedésben.

Eliismerő-levél: T. cz. Grauer Miksa urnak cs. és magy. k. udvari szállitának.

Van szerencsém értesiteni, hogy a fővárosi vegyész ur által multévi novemberben vegyelemzett és egészségi szempontból kifogástalannak talált ugynevezett „Egészségi Liqueur"-t, kellemes izü és kis mennyiségben étvágyat ébresztőnek, a gyomort nagyobb tevékenységre gerjesztőnek találtam.

Dr. Schmidt, s. k.
Budapest, 1877. sept. 23-kán. Budapest, fővárosi ker. orvos és egyet tanár.

Magyarországi főraktár: Budapesten **Grauer Miksa** osztr. császár. és magy. kir. udvari szállitónál, VIII. ker. kerepesiut 57. sz. a gyárépületben.

RIGNÁT JÓZSEF és FIA

Finom Rignát-féle páczolt sonka

Nálunk olvasztott friss **szalonna- és hájzsir.**

Páczolt oldalas (Kaiserfleisch) Többféle **páczolt nyelvek.**

Finom Rignát-féle páczolt sonka és füstös oldal—főve vagy főtelen— Fris disznófőcsajt és szavaládé.

Naponta frissen készült **füstös és füstöletlen kolbászok.**

Frankfurti és Bécsi virslik. Mindig friss **tormás virslik.**

Rignát József és fia

nagy raktára Kolozsvárt (főtér, piaczi templom során 3. szám)

Pontos szolgálat és szolid ár.

Kitünő és elismert jóságu sonka- és nyelvből készült **kolbászok,** frankfurti **májos** és **véres** és különféle **húsnemü** hidegétkek. (2—6)

Vidéki megrendelések gyorsan és **pontosan** teljesittetnek.

Különbféle delicatesse-ételek

Kolozsvárt, főtér a templom során.

Finom Rignát-féle páczolt sonka

MOLL Seidlitz-pora.

(22) (52—52)

Csak akkor valodi, ha minden doboz czimlapján a sas és az én sokszorositott czégem van lenyomva.

Büntető biróságí itéletek ismételten constatálták czégem és védjegyem meghamisittat sát, azért óva intem a közönséget az ilyen hamisitványok vásárlása ellen, minthogy azok csak ámi ásra vannak számitva.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára 1 frt. o. é.

Valódi minőségben kapható az x szel jelölt czégeknél.

Franczia borszesz sóval.

A legmegbizhatóbb önsegélyző szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyuladásnál a legtöbb betegség ellen, mindennemü sebesülések, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebek, rákfekélyek, üszök, szemgyuladás, mindennemü bénulás és sérülés stb. stb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr. o. é

Valódi minőségben a †-tel jelölt czégeknél.

Dorsch-halmáj-zsirolaj

Krohn M. és társá-tól **Bergenben** (Norvégiában.)

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasitással együtt 1 frt. o. é.

Valódi minőségben a *-gal jelölt czégeknél.

Salicyl-Szájviz.

Mint a foggyógyászat mérvadó, legtekintélyesebb egyéniségei bizonyitják kitünő ővszer fogfájás ellen, mely frissit és rothadást gátol.

Ára 60 kr.

Raktárak. **Kolozsvárt:** (x†*) **Valentini Ad.** gyógyszerész. (x*) **Wolff Ján.** gyógysz. (x*) **Dr. Hintz György,** gyógysz. (x†*) **Széki Miklós,** gyógysz. (x*) **Biró János,** gyógysz. Beszterczén. (x) Lang Károly, gyógysz. Brassóban. (x†*) Schuster C. L. gyógyszerész, (†) Jekelius urnál. Déésen. (x†*) Krémer Samu. Déván. (x) Lengyel György gyógyszerész. (x) Weisz Adolf. Diczső-Szent-Mártonban. (x) Fischer Ede, gyógysz. Gyergyó-Szent-Miklósou. (x) Eránosz Bogdán, gyógysz. Károly-Fehérvárt. (x†*) Fröhlich J. gyógysz. Szebenben. (x*) Müller K. gyógysz. (x*) Thalmayer F. (x*) Reissenberger A. F. Szászsebesen. (x) Reinhardt J. C. Szerdahelytt. (x) Schimert F. gyógyszerész. Segesvárt. (x) Teutsch J. B. urnál. Torda. (x) Trajánovits E. gyógyszerész urnál. Zalatna. (x) Mihelyes S. gyógysz. urnál.

A. MOLL, k. k. Hof-Lieferant, **Wien.**

Csipkéket, szalagokat, paszomány árukat, rojtok és gombokat, valamint minden női ruhához szükséges kelléketet ajánl **BRANDT SÁNDOR** gyári czége, Bécs, VII. Kirchenig. 8 **NB.** Az őszi évadra különösen ajánlom a következő czikkeket, melyek csapatokban és igen lesszállitott áron kaphatók raktáromban, u. m.

Nagy csapat nehéz és szines lyonifaille.— **Nagy csapat** fekete cachemir és terno.— **Nagy csapat** fekete selyem rojt.— **Nagy csapat** paszomány-diszitmény.— **Nagy csapat** paszomány- és szarü-gomb.

!! Egy csapat !! selyem-hölgy-nyakkötő, szelőtt 1 ft 20, és 2 ft most **40 kr** selyem-zsebkendő, tuczet számra 3 ft, darabja **2/7 kr.** (11—12) (370)

---

(512) (2—*)

Boér Sándor

varrógépraktára mellé Kolozsvártt, piacz és bel-monostorutcza

sarkán gépjavitó-mühelyt

szerelvén fel és abba egy külföldi tanult gépészt alkalmazván, elvállal mindennemü varró és más gép-műszer, korcsolya sat. igazitást, jutányos ár és felelősség mellett.

Vidékről, a javitandó gépek a legjutányosabban postán küldendők bé, mi a szekér-posta árszabályának legközelebb történt leszállitása következtében igen kevésbe kerül.

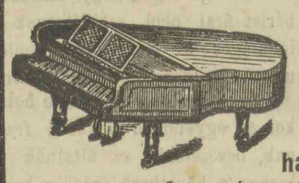

KORIK BÉLA

zongora készitő és concert hangoló

Kolozsvárt, bel-szénutcza 15 szám,

Ajánlja magát **zongorák, pianinok és harmoniumok** javitására és hangolására; bár mily bonyolodott gépezetü húros vagy sípos **hangszerek** javitását lelkiismeretes **árért** legjobban teljesit. Továbbá **zongorák, pianinok hangolását** egész évi előfizetés mellett is elvállal és pontosan teljesit. (502) (3—3)

Lakás és mühely bel-szénutcza 15 szám.

Egy egészen uj KRAMER-féle zongora

(Concert Stutzflügel)

ELADÓ. Tudakozhatni a „Pincze egylet" irodájában beltordautcza. (510) (2—3)

!Legujabb népdal-gyüjtemény

Épen most jelent meg és

Stein János

zeneműkereskedésében Kolozsvárt kapható:

A piros bugyelláris.

CSEPREGHY legujabb népszinművének összes kedvelt dalai.

TARTALOM: 1. Zöld leveles diófa. 2. Az én uram akarat 3. Fösvény az én uram szörnyen. 4. Rózsabokorba jöttem a világr 5. Hirős város az alföldön Kecskemét. 6. Fekete szem éjczakája. 7. Ily olyan kis legény. 8. Érett a buza. 9. Piros, piros, piros, piros. 1 De szeretnék rámás csizmát. 11. Azt kérdezi.

Énekhangra s egyuttal **zongorára** alkalmazta

ERKEL ELEK.

Ára 1 frt.

Vidékre, 1 frt 05 kr. postautalvánnyal va beküldése mellett, **bérmentve.**

Mindenféle bel- és külföldi

1879. Divatlapok 1879

ujságok, szaklapok és folyóirato a legolcsóbb áron előfizethetők

Stein János

könyv- és zeneműkereskedésébe Kolozsvárt.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdájánál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.